

ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਿੱਤ: ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੀ ਸਰਵ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਗ ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ ਹਟਾਈ

“ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੋਲੀ (ਟੀਮ) 2008 ਤੋਂ ਹੀ ਉਤਾਰ-ਚੜਾਅ ਵਾਲੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੋਢੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ GO ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਗ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਾਰ ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ” ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਮਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਕਾਲਤੀ ਸਮੂਹ, ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦਾ।

“ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਮਨਮਈ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ” ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਦੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਵਕੀਲ *Pieter Lagae* ਨੇ ਕਿਹਾ।

੧੩ ਸਾਲਾ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਇੱਕ ਸਾਲ

ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਆਉਣ ਲਈ ਪਟਕਾ ਉਤਾਰਨ ਲਈ
ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

੧੮ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੧੪, ਸੇਂਟ ਟਰੂਡਨ, ਬੈਲਜੀਅਮ - Conseil d'Etat (ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ) ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪੱਗ ਤੇ ਦੇ GO ਸਕੂਲਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਫਲੈਮਿਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲਾ ਲਏ ਗਏ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਵੱਲੋਂ ਲਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪਲਟਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਧਰਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

“ਮਿਤੀ ੧੪ ਅਕਤੂਬਰ ੨੦੧੪ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵ-ਉੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ GO ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਅਨੇਕਤਾ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੈ” ਮਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ, ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਕਾਲਤੀ ਗੈਰ ਮੁਨਾਫਾ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਸਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪੱਗ ਉੱਪਰ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (੧੨ ਸਾਲ) ਅਤੇ ਸੁਖਜੋਤ ਸਿੰਘ (੧੦ ਸਾਲ) ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ GO ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਟਕਾ (ਨੌਜੁਆਨ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਪਹਿਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕੱਪੜਾ), ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਪਹਿਨਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਤੰਬਰ ੨੦੧੩ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ।

“ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਜਿਹਾ, ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਟਕੇ ਨੂੰ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ ਕਿ Conseil d'Etat (ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ) ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਹੁਣ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਂ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਵੇਖੇਗਾ।” ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਵੀਡੀਉ ਇੰਟਰਵਿਊ, www.youtube.com/unitedsikhstv ਤੇ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

“Conseil d'Etat (ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ) ਨੇ ਨਿਚੋੜ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਸਕੂਲ ਐਵੇਂ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਾਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਆਦਿ) ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬੋਧ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਕੂਲ ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹੱਕ (art. 9 ECHR) ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।” Pieter Lagae, ਮੇਰੇਲਵੇਕ ਵਿੱਚ Van Steenbrugge & partners ਦੀ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨ ਫ਼ਰਮ ਦੇ, ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ।

“ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਅਤੇ ਕੌਸਲ Conseil d'Etat (ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ) ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ,” ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ ਦੇ ਬੈਲਜੀਅਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਅਤੇ ਸੁਖਜੋਤ, ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ - ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰਵੱਈਏ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਤੁਸੀਂ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਦੀ ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ <http://unitedsikhs.org/PressReleases/PRSRLS-08-10-2013-00.html> ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ

ਮਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ

ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਿੱਖਸ

Law-belgium@unitedsikhs.org